

**Adami Tanneri E Societate Iesv, S. Theologiæ D. Et In
Academia Ingolstad. Professoris, Theologiæ Scholasticæ
Tomus ...**

Cum triplici Indice

De Fide, Spe, Charitate, Ivstitia, Religione, caeterisq[ue] virtutibus [et]
vitijs: ac varijs hominum statibus. Secvndæ Secvndæ S. Thomæ
Aqvinatis Respondens

Tanner, Adam

Ingolstadii, 1627

VIII. Quænam sit auctoritas Conciliorum; & vtrum Concilium generale sit
supra Pontificem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72877](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72877)

Pontifice solum beatificatus, an reuera etiam canonizatus esset; aut certe aliunde habuisse causas quasdam dubitandi non plane omnis coloris expertes; quos proinde cum bona fide agere sibi videntur, opus non erat seueriori reprehensione castigare. Præsertim quando etiam nunc fatemur, non esse hæreticum negare, eiusmodi canonizationis decreta infallibilia esse.

298 Obijcitur sexto. Multæ in Ecclesia coluntur tanquam virgines, etiam ex ijs, quæ sæpe in adultiori ætate ex gentilitate ad fidem conuersæ sunt. &c. cum tamen virginitatis vix satis explorata indicia haberi possint; quando sæpe virginitas occultissimo modo amittitur: Ergo non est de fide, eas esse virgines; ac proinde nec esse Sanctas.

Respondeo in his distinguendum videri. Quædam enim ex his canonizantur, aut pro Sanctis habentur, non proprie ac formaliter sub titulo Virginitatis; etsi cum pro talibus iure habeantur, officium Virginitatis de ijs recitari soleat; sed ratione ac sub titulo Martyrij, aut vitæ alioquin sancte tractatæ: & de ijs non existimo aut ab Ecclesia definiri, aut fide diuina credendum esse, eas Virgines esse, loquendo scilicet de Virginitate strictè, prout omnem voluntariam pollutionem excludit: cum tamen interim nihilominus ex fide certum sit, eas vere Sanctas ac Beatas esse, ex eo scilicet titulo, ob quem proprie ac directe canonizata fuerunt.

299 De quibusdam vero nonnunquam speciatim & expresse in ipsa canonizatione declaratur & definitur, non solum esse Sanctas, sed etiam esse Virgines, vt in canonizatione S. Catharinæ Senensis à Pio II. peracta accidit; & tunc vtrumque pariter fide diuina credendum est; quando etiam specialibus miraculis Virginitas alicuius contestata fieri potest; quæ in eiusmodi casu intercessisse, non est dubitandum.

DVBIVM VIII.

Quenam, & quanta sit auctoritas Conciliorum; & vtrum Concilium generale sit supra Pontificem.

Ad S. Thomæ 2. 2. q. 1. a. 9. & 10.

300 **D**istinguendæ sunt in præsentibus plures quæstiones. Primo quæritur, vtrum Concilia per se habeant auctoritatem infallibilem, etiam non accedente approbatione Summi Pontificis. Et supposita distinctione inter Concilia particularia, quæ ex Prælatibus vel Pastoribus vnus solum vel Diocesis, vel Prouinciæ congregantur; & inter Concilia generalia, quæ ex Episcopis & Prælatibus totius Ecclesiæ congregantur; qualia imprimis celebra & sancta habentur quatuor illa antiquissima, Nicænum I. sub Siluestro contra Arium, Constantinopolitanum I. sub Damaso contra Macedonium, Ephesinum sub Cælestino contra Nestorium, Chalcedonense sub Leone contra Eutychen:

301 Certum est primo, Concilia particularia per se non habere infallibilem auctoritatem; quia nulla de his extat promissio infallibilitatis: habere tamen, quando confirmantur à Pontifice, iuxta dicta dub. 6. & 7. de infallibilitate Pontificis. Quia ratione Concilia Carthaginensia, Ancyrana, Neocæsariense, Gangrense, Sardicense, Africanum, approbata sunt à Leone IV. dist. 20. Canone *Delibellis*. Vt alia taceam, quæ ipso vsu & consensu tacite ab Ecclesia approbata censentur, vt recte notarunt Canus l. 5. locorum c. 5. & Gregorius de Valentia hic q. 1. pun. 7. §. 45.

302 Secundo certum est, Concilia etiam generalia posse errare, adeoque infallibilia non esse, si definiat aliquid, seu dissentientibus Legatis Apostolicæ sedis, seu consentientibus contra instructionem Pontificis; qualis videlicet de rebus definiendis communiter Legatis dare Pontifex solet. Sunt enim eiusmodi Concilia acephala, imo mostrosa, & illegitima, velut corpora à suo capite dissentientia.

303 Tertio satis certum est, Concilia generalia errare non posse si aliquid concorditer definiant, omnibus consentientibus, etiam Legatis Romanæ sedis, habentibus & sequentibus expressam Papæ instructionem. Ita ex comuni docent Bellarminus l. 2. de Concilijs c. 1. 1. alijq; citandi. Ratio est; quia tunc iam hoc ipso sunt aliquo modo approbata à Summo Pontifice.

304 Illud vero dubium est, vtrum eiusmodi Concilia legitime alioqui congregata, hoc est, vel Summi Pontificis auctoritate, vel propria sponte, tempore Schismatis, aut vacante Sede, infallibiliter definiant, quado vel absentibus Legatis Pontificis definiunt, vel illis quidem consentientibus, sed nullam à Pontifice instructionem specialem circa rem definiendam habentibus; vt in Concilio Tridentino propter varietatem rerum definiendarum, accidit.

305 In qua re omnes illi, qui Concilia generalia euehunt super Pontificem, absolute affirmant, omnia Concilia generalia legitime habere infallibilem auctoritatem; quos paulo post quæsto sequenti referemus. Alij vero quidam, vt Sotus in 4. dist. 20. q. 1. a. 4. Castro l. 1. de iusta hæretic. punit. cap. 6. & Aragonius hic q. 1. a. 10. docent, Concilia generalia infallibiliter definire, saltem quando consentiunt præsentibus Legatis, etiam si nullam instructionem habeant: eamque rem sub opinione sitam esse, sentiunt Canus l. 5. locorum c. 5. Bañes hic a. 10. dub. 3. & Bellarminus loc. cit.

306 Sed nihilominus vniuersim affirmandum est, Concilia etiam generalia, quantumuis legitime congregata, in definiendo errare posse, si decreta ipsa nulla auctoritate Summi Pontificis fulciantur, aut comprobentur; vt fit cum vel in Schismate, vbi de vero Pontifice non constat, seu vacante sede, sine auctoritate Pontificis, & præsentia Legatorum ipsius; vel cum auctoritate quidam Pontificis, ac in præsentia Legatorum ipsius, hinc ipsi in definitionem consentientibus, sed sine speciali instructione Pontificis circa res ipsas definiendas, celebrantur; nec postea speciatim à Summo Pontifice approbantur. Ita docent S.

Thomas opuscul. contra Impugnat. Relig. Tur-
recremata lib. 3. de Ecclesia cap. 32. 33. 34. 38.
Caietanus de auctoritate Papæ & Conciliorum.
cap. 8. & in Apologia part. 2. c. 21. Syluester v.
Concilium §. 3. Pighius lib. 6. ecclesiast. hierarchie
cap. 6. Gregorius de Valentia hic. q. 1. pun. 7. §.
vlt. eandemque sententiam vt probabiliorem se-
quuntur Canus, Bañes, & Bellarminus locis cit.

306 Probatur assertio his argumentis. I. Nullum
est scripturæ testimonium, quo Concilio gene-
rali seorsim eiusmodi infallibilitas transcribatur.
Solum obijci potest locus ille Ephes 4. vbi De-
us dicitur in Ecclesia *passisse Pastores & Doctores,*
vt non circumferamur omni vento doctrina. &c. Sed
facilis est responsio; nam sub his vel maxime
comprehenditur Romanus Pontifex. Quare hinc
non colligitur, Concilia absque Pontificis aucto-
ritate, sed vna cum Pontifice quidem, velut capite
& præside omnium Pastorum ipsorumque
Conciliorum, infallibilem habere auctoritatem.

II. Ipsamet Concilia & Pontifices id ipsum de-
clarasse videntur. Nam capit. *significasti*, de ele-
ctione, ait Pontifex *omnia Concilia per Romanæ Ec-
clesiæ auctoritatem facta esse, & robur accepisse.* Si-
milis habentur in VII. Synodo generali act. 6.
tom. 1. & in VIII. Synodo act. 1. & 7. & in
quadam Romana Synodo sub Symmacho dist.
69. Canone *Bene quidem*, & in alia Romana sub
Damaso lib. 5. hist. tripartitæ c. 29. & in Conci-
lio Florentino decreto vnionis.

III. Idem colligitur ex perpetua Ecclesiæ pra-
xi; qua Concilia etiam generalia petere solent
approbationem à Summo Pontifice: de quo Ge-
lasius in Epist. ad Episcopos Dardaniæ, & Nicola⁹
in Epist. ad Michaelē Imperatorem. Exemplum
recens extat in Concilio Tridentino.

IV. Accedit experientia; qua constat, quædam
Concilia generalia per Pontificem nõ approbata
errasse; vt Ephesinum II. in causa Dioscōri, à
Leone quidem indictum, sed non confirmatum;
Basileense sub Eugenio IV. item Ariminense
D. C. Episcoporum in causa Arj; & Constanti-
nopolitanum sub Leone Imperatore, quæ tamen
postrema duo nec Pontificis quidem auctoritate
congregata fuerunt.

307 V. Accedit ratio: tum quia Concilia, quam-
tumuis de cætero vniuersalia, nulla Romani Pō-
tificis auctoritate nixa & firmata, vere non sunt
vniuersalia seu Oecumenica, cum capitis sui, a-
deoque vniuersalis & Oecumenici Patriarchæ
auctoritate destituantur. Vnde nec totum Ecce-
lesiæ perfecte representant; licet vt cunq; re-
presentent corpus Ecclesiæ; id quod tamen non
facit, vt in definiendo errare non possint; posset
enim & totum Ecclesiæ corpus absque capite in
definiendo errare, vt suo loco superius dictum;
sed summum, vt omnes quidem errare non pos-
sint errore personali, vt recte notarunt Canus &
Bannes locis cit. quamquam & hoc ipsum valde
incertum est, si non omnes, aut prope omnes
Ecclesiæ Prælati conueniant; quia nihil obstat,
maiorē partem Doctorum & Pastorum errare
circa fidem, aut ab ea deficere. Accedit quod
in scripturis auctoritas infallibilis definiendi di-

recte soli Petro, eiusque successoribus promissa
est; quod ipsum cum sit personale priuilegium,
non potest à Pontifice Legatis, alijsue personis
communicari.

308 Secundo quaeritur, vtrum Concilium gene-
rale sit supra Pontificem, loquendo scilicet de
Concilio generali, non solum eo, cui Papa per se,
vel per Legatos præsit, sed etiam quod absque
consensu Apostolicæ Sedis aliquid decernat.
Quam quætionem cum Bellarminus de Eccle-
siæ cap. 13. diligenter & accurate tractet, nos bre-
uiter expediemus. Et quidem affirmatiuam sen-
tentiam ex Catholicis sequuti sunt Cardinalis
Cameracensis, siue Petrus de Alliaco, Ioannes
Maior, Ioannes Gerson, Iacobus Almain, in tra-
ctatibus de potestatibus Ecclesiæ; qui nunc ha-
bentur in operibus Gersonis par. 1. editionis Pa-
risiensis; item Nicolaus Cusanus tract. de concor-
dantia Canonum l. 2. c. vlt. Panormitanus in ca-
pit. *significasti*, de electione, & ibidem Magister
eius Cardinalis Florentinus, & Abulensis in ca-
pit. 18. Mathei q. 108. & in defensorio trium cō-
clusionum, & alij apud Bellarminum c. 14. qui om-
nes docent, Papam esse quidem caput & Pasto-
rem singulorum Christianorum, & singularum
Ecclesiarum, si seorsim sumantur; non autem to-
tius Ecclesiæ congregatæ in Concilio generali; vt
quod habeat potestatem plenam & supremam,
etiam inuito Pontifice, definiendi Religionis cō-
trouersias, sancienti leges, dandi Indulgentias,
quin etiam ipsum Papam iudicandi, puniendi, &
deponendi: etsi vt cunq; interim eadem supre-
ma potestas regendi Ecclesiam instrumentaliter
resideat aliquo modo in Pontifice; ita tamen vt
eius auctoritas per se non sit infallibilis, nisi com-
munis Ecclesiæ auctoritas accedat. Quo fit; vt
secundum istos Papa in Ecclesia non sit velut pa-
stor in ouili, velut paterfamilias in domo, velut
Rex vel Prorex in regno; sed id duntaxat, quod
est Consul in ciuitate, Rector in Academia, Ma-
gister generalis ordinis in aliqua Religione, aut
Dux Venerus in Republica Veneta.

Eandemque sententiam probarunt etiam Cō-
ciliabulum Pisanum, & Concilium Constanti-
ense; imo etiam aperte definiuit Cōcilium Basi-
leense. Denique eidem sententiæ ex parte affines
sunt etiam nonnulli Canonistæ, qui dixerunt,
non inuitum quidem, sed sponte tamen Pontifi-
cem subijci Concilio posse. Ita Glossa in Canonē
Nos si in cōpetente, 2. q. 7. & Canone *in Synodo* dist. 63.

310 Cæterum communis & vera sententia est ne-
gatiua, quam supponere videntur omnes Scho-
lastici in 4. dist. 19. vt & S. Thomas hic q. 1. a. 9.
& 10. & aperte docent Antoninus 3. part. tit. 2. c.
10. §. 4. Summæ historialis, & 2. part. tit. 3. c.
11. Summæ Theologicæ, Turrecremata l. 2. de
Ecclesia cap. 93. & 104. & respons. ad Oratores
Basileenses, Aluarus Pelagius de planctu Ecce-
lesiæ lib. 1. cap. 6. Augustinus de Ancona tractat.
de potest. Ecclesiæ, Dominicus Iacobatius lib.
10. de Concilijs art. 7. Caietanus tract. de aucto-
ritate Papæ & Conciliorum, Pighius lib. 6. de
hierarchiæ Ecclesiæ, Ferrariensis lib. 4. contra
Gentiles c. 76. Franciscus Turrianus tribus libris

hac de

hac de re scriptis, Sanderus lib. 7. de visibili monarchia, Canus lib. 5. locorum cap. 5. Bannes, & cæteri Commentatores hic q. 1. a. 10 Gregorius de Valentia punct. 7. §. 4. 5. Bellarminus cit. lib. 2. cap. 17. & Canonistæ fere omnes in capit. *significasti*, de elect. & Canone *Si Papa*, dist. 40.

311 Probatur hæc veritas I. Ex Scriptura, quæ S. Petro eiusque Successoribus aperte super vniuersam Ecclesiam, & totum ouile Christi, tanquam Summo Pastori potestatem tribuit, vt probauimus dub. 2. & 3. significans simul, eum esse velut Oeconomum & seruum, quem Christus Dominus suo loco *constituit super familiam suam*, vtique totam, Lucæ 12. & Matthæi 24. velut Pastorem super vniuersum ouile Ioannis 10. & 21.

312 II. Probatur ex Concilijs. Nam in Chalcedonensi epist. ad Leonem, Romanus Pontifex agnoscitur pro capite totius Cõcilij, & Petrus cui successit Papa vocatur *Caput corporis Ecclesie*. In Lugdunensi Papa vocatur *sponsus Ecclesie, & rector vniuersalis Ecclesie*, vt refertur capit. *Vbi periculum*, de elect. in 6. In concilio Florentino ante decretum vnionis, definitur, Pontificem esse *caput totius Ecclesie, & vniuersalis Ecclesie Rectorem*. In Constantiensi sess. 15. damnatur error Hussij dicentis, Papam non esse immediatum *vicarium Christi*.

Præterea in Concilio Sinuesano sub Marcelino, in Romano sub Syluestro, in Romano V. sub Symmacho approbante librum Ennodij Diaconi; item in VIII. Synodo act. 7. & in Lateranensi sub Alexandro III. vti habetur capit. *Licet*, de elect. dicitur, *primam Sedem*, adeoque Pontificem Romanum, *à nemine iudicari*.

Denique Concilium Lateranense vltimum sub Leone X. sess. 11. contrario decreto Concilij Basileensis reprobato, discrete & ex professo definit, *Pontificem esse super omnia Concilia*, quod decretum si Catholici illi Doctores vidissent, nunquam, vt opinor, oppositum docuissent.

III. Accedunt SS. Patres, qui discrete asserunt, ipsam per se Cathedram Romanam esse infallibilem, & totius Ecclesie caput, vt diximus dub. 3. & 6.

313 IV. Accedit ratio: tum quia Pontifex est verum caput Ecclesie, & habet supremam potestatem in Ecclesia, vt superius ostensum est locis cit. atqui fieri non potest, vt sint duæ supremæ potestates, aut duo capita eiusdem communitatis vel corporis. Tum quia ad bonum Ecclesie regimè necessarium est, vnum esse quoddam caput totius Ecclesie, à Concilijs generalibus independens, vt dictum dub. 1. & 6. Denique Pontifex iure diuino Superior est omnibus Ecclesie membris: Ergo repugnat iuri diuino, vt se subiciat potestati coactiue alterius, vt Canonistæ illi dixerunt.

314 Cæterum licet hæc sententia certissima & verissima videatur, adeo vt etiam contraria erronea & temeraria, imo hæresi proxima merito censeatur apud Bellarminum, & alios citatos: attamen quia in nullo Concilio, quod ab omnibus extra controuersiam pro generali habeatur, aperte hæc definita est (nam de Lateranensi vltimo nonnulli dubitant, an fuerit vere generale) ideo nec iam quidem opposita opinio hæretica cense-

tur, vt nec hæretici illi, qui contrarium sentiunt, vt recte notauit Bellarminus cap. 13. & 17.

Neque vero Concilium Basileense, quoad hoc est vilius auctoritatis; licet ante apertum schisma fuerit habitum pro legitimo. Constantiense vero approbatum quidem est à Martino V. sed solum quoad decreta fidei conciliariter ab eo constituta, vt cum Caietano notauit Gregorius de Valentia loc. cit. Neque tamen idcirco negandum est, Patres in Concilijs, vt veros iudices designare; quod comunititer omnes docent, ac in primis Canus l. 5. locor. c. 5. & Arragonius hic q. 1. a. 10. de Concilijs; etsi nonnulli eos Papæ Consiliarios esse velint: quam tamen quæstionem de nomine esse potius, quam de re, & vtrumque diuersa ratione vere dici posse, existimat Valentia loc. cit.

316 Tertio quæritur, an Ecclesie, seu Concilij generalis approbati auctoritas sit maior, quam scripturæ. Responderetur breuiter, cum distinctione. Aut enim est sermo de Ecclesia generatim, vt includit etiam ipsos scriptores Canonicos, Prophetas scilicet, & Euangelistas, atque Apostolos: & hoc modo non est maior scripturæ auctoritas, quam Ecclesie; sed intensione quidem æqualis, extensione verò minor; cum Apostoli & Euangelistæ infallibili auctoritate plura docuerint & fecerint, quam quæ præcise libris canonicis continentur. Aut est sermo de Ecclesia, prout distinguitur contra scriptores Canonicos; & sic absolute maior est scripturæ Sacræ auctoritas, quam Ecclesie, seu Cõcilij quantumuis generalis; cum illius auctoritas sit diuiniore & sacratior: eo quod in nulla re prorsus errare possit; quod de Conciliorum & Pontificum decretis dici non potest, ex dictis dub. 6. Atque ita recte docet etiam Bellarminus lib. 2. de Eccles. cap. 12. Idemque in simili dicimus de Traditionibus quæstione sequente.

317 Quod autem Sectarij dicunt, nos scripturam sacram subijcere Ecclesie seu Papæ aut Concilio, seu quod idem est, ex nostra sententia Papam vel Ecclesiam esse supra scripturam, eo videlicet, quod Ecclesie testificatione ac definitione scripturæ auctoritas nobis innotescat, mera calumnia est. Si enim Ecclesia de scriptura iudicare diceremus, verumne sit, an falsum, quod scriptura docet; ita vt scriptura suam infallibilitatem habeat ab Ecclesia, quomodo de Concilijs iudicare Pontificem docemus, tunc vere diceretur, nos scripturam Ecclesie iudicio subijcere. Verum, quia hoc nullo modo dicimus; sed solum Ecclesiam nobis patefacere & ipsam scripturam sacram & genuinam eius sententiam, mendacium vanissimum est, dum clamant, nos scripturam Ecclesie subijcere, vt recte etiam notauit Bellarminus citat. lib. 2. de Ecclesia cap. 12. &

lib. 3. de verbo Dei cap. 10.

